

КУЛЬТУРА

штотыднёвая грамадска-палітычная газета

выдаецца з кастрычніка 1991 года

№ 27 (1674)

5 ліпеня 2024 г.

У сталіцы адбыўся ваенны парад у гонар Дня Незалежнасці і 80-й гадавіны вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
Фота БелТА

Пераможцы завяшчалі нам жыць і будаваць будучыню для новых пакаленняў!

Выступленне Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі на ваенным парадзе, прысьвечаным 80-й гадавіне вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў

Паважаныя суайчыннікі і госці Беларусі, ветэраны і абаронцы Айчыны!

Сёння наша краіна ўрачыста адзначае сваё галоўнае дзяржаўнае свята — Дзень Незалежнасці.

Ройна 80 гадоў таму, 3 ліпеня 1944 года, адгрэмелі апошнія баі за сталіцу Беларусі. Але гэтыя залпы і цяпер адгукаюцца рэхам у нашай гістарычнай памяці.

Мы схіляемся слай воль саветскіх жацянч, старых і дзяцей, якія змагаліся нараўне з мужчынамі і працавалі ў тыле, забяспечваючы фронт.

Сёння мы пройдзем разам, таму што вынеслі з Вялікай Айчыннай вайны галоўны ўрок: нацызм — гэта абсалютнае зло.

Мы схіляемся вялікімі палкаводцамі Жукавым, Васілеўскім, Ракасоўскім, а таксама нашым земляком генералам арміі Антонавым — асноўным распрацоўшчыкам плана стратэгічнай наступальнай аперацыі “Багратыён”.

Але гэта часта сустракаюцца з нашымі студэнтамі, якія выкарыстоўваюць гэты вопыт, каб разумець іх сучасныя задачы і адказнасці.

Гэта была бітва за свабоду і будучыню нашага народа, за свабоду і будучыню народаў усяго контынента. Гэта быў упэўнены крок да Вялікай Перамогі.

У гэты момант мы адчуваем сабой частку аднаго народа, аднаго лёсу, аднаго лёсу. Мы адчуваем сабой частку аднаго народа, аднаго лёсу, аднаго лёсу.

Гэты парад — парад у іх гонар.

Гэты парад — парад у іх гонар.

імя, ведаем, як гэта складана і цяжка. Але акрамя нас не выканае ніхто гэтую задану.

Мы ведаем сапраўдныя мэты, ведаем, хто стаіць за кожнай правакацыяй на Дзяржаўнай граніцы Беларусі, за кожнай тэрарыстычнай пагрозай мірнаму насельніцтву.

Мы як ніколі пільныя. Мы вывучылі ўсе ўрокі пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

І ў нас толькі адзін наставнік — наша гісторыя. Гісторыя пераможаў.

Таму сёння па зямлі і па небе мы таксама пройдзем дарогай гонару за сапраўдных наследнікаў герояў Вялікай Айчыннай, тых, хто налічвае ваенны мундзір у такі небяспечны час.

Пройдзем у імя міру.

У імя міру мы ўмацоўваем і развіваем Узброеныя Сілы, удасканальваючы ўсю ваенную арганізацыю дзяржавы.

Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

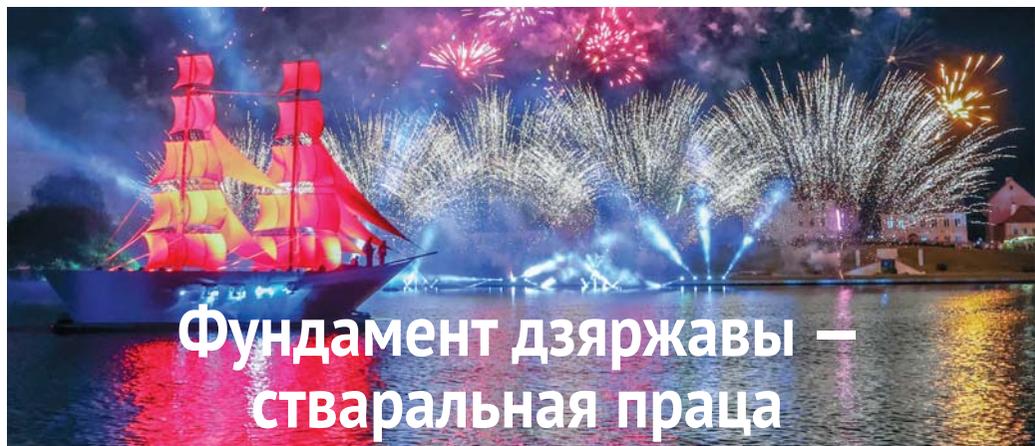
Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

Наш народ павінен ведаць і бачыць: робіцца ўсё і нават больш, каб армія, а таксама войскі тэрытарыяльнай абароны і народнага апалчэння былі гатовы абараніць краіну.

На стужцы часу — шлях беларускага народа ад выгнання ворага ў слаўным 1944-м да сённяшніх перамог.

Фундамент дзяржавы — стваральная праца

Найлепшыя прадстаўнікі студэнцкай моладзі 28 чэрвеня сабраліся ў Мінску на Рэспубліканскім свяце выпускнікоў вышэйшых навучальных устаноў “Ветразі мары”.

У вашай прафесійнай тэбэ кроцьчы ў нагу з часам і весці за сабой вучня, — дадаў Прэзідэнт.

Палаўнікам для студэнтаў і выкладчыкаў стала экскурсія ў Палац Незалежнасці, якая адбылася перад ўзнагароджаннем.

Вольга Казіская, Аскана Куцін (Брэст): — Вельмі прыемна, што нас запрасілі на свята выпускнікоў.

Спачатку прайшоў ўрачыстае ўзнагароджанне выпускнікоў і выкладчыкаў беларускіх ВНУ ў Палацы Незалежнасці з удзелам Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі.

Прэзідэнт дадаў, што заўбэды хвалюцца, калі сустракаецца з моладдзю, думае, як яна ўспрымае дзяржаўную палітыку.

Уладзіслаў Сак (Мінск): — Ад канцэрта толькі станоўчыя эмоцыі: атмасфера высілая і шэпала.

У гэты свяшчэнны дзень для кожнага з нас лёзны жадаю ўспрымаць, міру, добрабы.

Слава беларускаму народу, які адстаў сваё права быць суверэнным і незалежным.

Кацярына Сінкевіч, Ганна Іеня, Лізавета Грышкевіч (Мінск): — Быць аднымі з найлепшых выпускнікоў краіны і адчуваць сваю каштоўнасць — вельмі хвалюча і алдасна.

Вечная слава саветскім воінам, якія загінулі ў баях з ворагам і аддалі свае жыцці за нашу свабоду!

Дзякуй Вам за працу. Перш чым увайсці ў аўдыторыю ў ўзначальны працэс, вы пераадолелі каласальны шлях.

Яўгенія ГАБЕЦ Фота Уладзіміра ШЛАПАКА

Ура!

Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і 80-годдзем вызвалення Радзімы.

Дзень Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і 80-годдзем вызвалення Радзімы.

За родную Беларусь!

Увосень 1943 года пачалося выганне ворага з тэрыторыі Беларусі. Савецкія войскі авалодалі паднява-уходнай часткай рэспублікі.

Яна стартвала 23 чэрвеня 1943 года. У выніку Чырвоная Армія сумяска з партызанамі разграміла нямецкую групу армій "Цэнтр".

Завяршальным крокам стала наступальная аперацыя "Баграціён".

Савецкія войскі абышлі апорныя пункты ворага і рухаліся ў кірунку Мінска, Слуцка і Маладзечна.

Вырашальныя баі разгарнуліся ў раёне Барысава на рацэ Бярэзіна. У ноч на 1 ліпеня злучэнні Чырвонай Арміі уварваліся ў горад і на санганку вызвалі населены пункт.

2 ліпеня вызвалены Дзеж, Докшыцкі, Староінскі, Смалевіцкі, Лагойскі, Чэрвеньскі, Куравіцкі і Стаўбужскі раёны.

Асабісты код нацыі

Традыцыі і сучаснасць паўсталі перад гледачамі ў гала-канцэрце майстроў мастацтваў у Вялікім тэатры Беларусі. Каторы год запяр найлепшыя калектывы і вядучыя артысты краіны выходзяць на славутую сцэну ў самы значны для дзяржавы дзень — 3 ліпеня. Правадзенне святочнага канцэрта ў гонар Дня Незалежнасці стала добрай традыцыяй дзякуючы Прэзідэнту Аляксандру Лукашэву.

З галоўным дзяржаўным святам прысутных павіншаваў Прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка. Ён падкрэсліў: наш абавязак перад мінулым і будучым пакаленнямі — усімі сіламі барацца з абараніцтвам незалежнасці як найвышэйшую каштоўнасць, якая ляжыць у аснове дзяржавы і росквіту краіны. У перыяд духоўнай і светапоўнальнай турбулентнасці, у няпростым геапалітычным становішчы крыніцай натхнення для работнікаў сферы культуры служыць памяць аб подзвігу беларускага народа, яго высокія маральныя прынцыпы і ідэалы.

Раман Галоўчанка заўважыў, што менавіта работнікам культуры належыць асабліва роля ва ўмацаванні нашай духоўнасці і самабытнасці.

— Праз культуру і мастацтва перадаецца і захоўваецца гісторыя народа, фарміруецца нацыянальная ідэнтычнасць і самасвядомасць. Вы не толькі ствараеце мастацтва, але і ўплываеце на фармаванне густаў і каштоўнасцей моладзі. Праз вашу творчасць адкрываюцца новыя гарызонты ісціны і прыгажосці. Ваша дзейнасць — гэта не толькі творчасць нашага часу, але і крыніца натхнення для будучых пакаленняў. Таму ад вас, работнікаў культуры, шмат у чым залежыць будучыня нашай дзяржавы і грамадства, — сказаў Прэм'ер-міністр.

Кіраўнік урада запэўніў, што дзяржава і далей будзе рабіць усё магчымае для захавання і развіцця нашай культурнай спадчыны, забяспечваючы умовы і магчымасці для творчасці, ажыццяўлення самых цікавых ідэй і ідэалаў, накіраваных на ўмацаванне адзінства, духоўных і маральных каштоўнасцей.

Ганаровымі гасямі мерапрыемства былі Старшыня Савета Рэспублікі Наталія Качанова, старшыня Палаты прадстаўніцкіх Ігар Сергяенка, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Дзмітрый Круты, намеснік Прэм'ер-міністра Ігар Петрышэнка, дзяржаўны сакратар Саюзнай дзяржавы Дзмітрый Мезенцаў, міністр культуры Анастасій Маркевіч, міністр інфармацыі Марат Маркаў, іншыя высокія асобы.

Гала-канцэрт "Культурны код. Традыцыі. Якасць. Сучаснасць" прапанаваў гледачам артысты Вялікага тэатра Беларусі. Дамінантай па-майстарску пабудаванай праграмы стала тэма любові да роднай зямлі і людзей, якія тут жывуць.

— У 80-ю гадавіну вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў мы не маглі абйсці ключавыя для ўсяго грамадства пытанні: захаванне гістарычнай памяці і міру, пошук новых шляхоў творчага развіцця, выхаванне патрыятызму, — падзялілася галоўны рэжысёр тэатра, уладальніца медаля Франыска Скарыны Ганна Маторная.

За кожны са шматлікіх нумароў публіка ўзнагароджвала артыстаў авандэрамі. Упрыгожаным канцэрта стала выступленне народнага артыста Беларусі Анатоля Ярмаленкі і яго легендарных "Сяброў". Асобы дзкую вядучым — заслужаным артыстам Рэспублікі Беларусь Алене Спірыдовіч і Руслану Чарнецкаму.

У той жа вечар у фазе Вялікага тэатра прапавала выстава "Гонар Беларусі: вяртальны дасягненні нацыянальнай культуры за 80 мірных гадоў". Былі прадстаўлены павільёны, прысвечаныя выяўленчаму, дэкарацыйна-прыкладному і манументальному мастацтву, музыцы і караграфіі, тэатру, дызайну, кінематографу.

Святлана ЧЭКАЛАВА фота з Telegram-канала Вялікага тэатра Беларусі

Іх зброяй была камера

У гады Вялікай Айчыннай нашы дакументалісты ў ліку першых здымалі разпартыжы з партызанскіх атрадаў, з месцаў баёў. Дзейнасці ваенных апэратараў прысвечана выстава "Па той бок кінахронікі", што разгарнулася ў Музеі гісторыі беларускага кіно.

Айчынныя кінадакументалісты вайны застала літаральна ў разгары працы. Іосіф Вейняровіч толькі пачаў работу над новай стужкай у Брэсце, Міхаіл Бераў — у Мінску на спартыўных спаборніцтвах, Уладзімір Шырон — на Палессі. Ужо ў снежні 1941-га пры Галоўным палітычным упраўленні Чырвонай Арміі быў створаны аддзел, які кіраваў франтавымі здымкамі. Усяго на тэрыторыі Савецкага Саюза працавала каля 300 апэратараў. Перад храніцэрамі стаяла важная задача: захаваць на плёнцы ўсё, болей лікалення і наймаверную мужнасць савецкага народа ў барацьбе з фашысцкімі захопнікамі.

— Выставу мы збіралі з канца мінулага года. У 80-ю гадавіну вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў тэма ваенных апэратараў гучыць актуальна. Калі мы бачым кадры вызвалення Мінска, мала хто задумваецца, у якіх умовах яны здымаліся, якія шэрагі і доўгі шлях даялося прайсці храніцэрам, каб да нас дайшлі гэтыя эпізоды, — распавядае загадчыца філіяла Нацыянальнага гістарычнага музея Рэспублікі Беларусь "Музей гісторыі беларускага кіно" Вераніка Себруковіч.

У экспазіцыі прадстаўлены прадметы з фондаў Нацыянальнага гістарычнага музея, рэдкія дакументы з Нацыянальнага архіва Рэспублікі Беларусь, Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва, а таксама эксклюзіўныя экзэмпляры з Дзяржаўнага цэнтральнага музея кіно ў Маскве.

ВОДУГЛЕ ПЕРШЫХ

На выставе дэманструюцца арыгінальныя ўзнагародныя лісты і баявая

Вераніка Себруковіч

характарыстыкі дзвюх жанчын-кінахраніцэраў — Ашылі Рэйман і Марыі Сушавай, якая загінула ў 1944-м, падчас прыраву нямецкай блакады ва Ушачах. Таксама ў экспазіцыі — фотаздымкі, што дэманструюць побыт кінаапэратараў у партызанскіх атрадах, кадры з храніцэльных матэрыялаў. Разнастайнай аказалася і інтэрактыўная зона. Музейшчыкі аднавілі вобраз Іосіфа Вейняровіча, які некалькі разоў адпраўляўся за лінію фронту. Аднак самы цікавы экспанат — рабочы тэлефон: падняўшы слухавку, можна "пагутарыць" з беларускімі дакументалістамі або пачуць паведамленне аб вызваленні Мінска ці аб калігульній фашысцкай Германіі.

— Казачь пра кінахроніку і не паказваць яе было б няправільна, таму адна з галоўных лакашай дэманструе дакументальныя кадры, прадстаўленыя Беларускай дзяржаўным архівам кінафотарэадакменту. Мы далі да практычных відэаэпізоду, аформленую ў выглядзе кінастужкі. На ёй можна пабачыць візуальную інфармацыю пра айчынных апэратараў, а скарыстаўшы інфармацыю — пачытаць пра кожнага з іх падрабязней, — дадае Вераніка Себруковіч.

Асноўная частка экспазіцыі дэманструе жыццё і асабістыя працы дакументалістаў у складаных умовах. Усе работнікі кінагрупы запісваліся ў склад арміі, атрымлівалі форму і воінскія званні афіцэраў інжынернай службы. Працавалі парамі: так матэрыял атрымліваўся больш поўным і разнастайным. А ў выпадку моцнага ранення або гібель аднаго з апэратараў напарнік мог завяршыць здымкі. Няпроста было ўпраўляцца з плёнкай, якая на святле псавалася: даводзілася зараджаць камеру ў мяшкі — навабмацак.

У кінахраніцэраў была задача — захаваць на плёнцы мужнасць савецкага народа, тых, хто стаў на барацьбу з нацысцкімі захопнікамі.

ПЛАЧЦЕ, АЛЕ ЗДЫМАЙЦЕ!

За гады Вялікай Айчыннай кінаапэратары агулам знялі 3,5 мільёна метраў плёнкі. Гэта каля 200 гадзін і амаль 90 дзён безупыннага паказу. Нароўні з кадрамі баявых дзеянняў, франтавога побыту і партрэтаў герояў ёсць такія, пра здымкі якіх рэжысёр Аляксандр Даўжэнка казаў: "Плачце, але здымайце!" Гэта віды разбураных гарадоў і пасёлкаў, забітых і закатаваных людзей — тое, што немагчыма апраўдць і прабачыць.

Вялікая частка хронікі збіралася ў кінааспіцы, якія дэманструвалі ў партызанскіх атрадах і ў тыле. Галоўным быў "Савецкая Беларусь", кадры з яго потым увайшлі ў поўнаметражны фільм Уладзіміра Корш-Сабліна і Мікалая Садковіча "Вызваленне Савецкай Беларусі". У карціне паказаныя ратныя праца савецкіх салдат, іх умненне пераадолець нягоды франтавога жыцця. Асабліва месца ў нацыянальным кіналетпісе займаюць кадры вызвалення Беларусі: на плячкі каля Дома ўрада адбылася сустрэча баявых сяброў і калег, беларускіх апэратараў, што увайшлі ў горад з вайсковымі часткамі розных фронтоў.

Храніцэльны матэрыял стаў не толькі летапісам ваенных падзей, але і выкрывальным дакументам, які адкрываў важную ролю ў Нюрнбергскім працэсе.

Кадры, знятыя айчыннымі кінематаграфістамі, увайшлі ў фільм-абінававанне "Разбуранні, зробленыя на тэрыторыі Савецкага Саюза". Зруйнаваныя Дом Чырвонай Арміі, Тэатр оперы і балета, Палац піянераў на вул. Кірава, Акадэмія навук... Сірымі спустошана-ста Мінска доўжыліся чатыры з паловай хвіліны, але гэтага хапіла, каб адлюстраваш, якую шкоду нанесла гораду вайна.

Каштоўныя кадры дазваляюць убачыць не толькі шлях да Вялікай Перамогі, але і маштаб разбуранняў, што ўчынілі краіне нямецка-фашысцкія захопнікі. Наведзь экспазіцыю "Па той бок кінахронікі" можна да 31 снежня.

Ярэнія ГАБЕЦ фота Уладзіміра Шпалака

На фота — архіўныя фотарэаграфіі і экспазіцыя з выставы

Трыумф наступлення

У ноч на 3 ліпеня 4-я гвардзейская танкавая брыгада падпалкоўніка Паска з паўночнага ўжоду ўварвалася на Украіну ў Мінск.

Неўзабаве на поўнач выйшлі перадавыя часці 5-й гвардзейскай танкавай арміі.

Пры падтрымцы 11-й гвардзейскай 131-й арміі 3-га Беларускага фронту яны пачалі адбіваць квартал за кварталам.

У сярэдні дзень 3 паліцэйскага ўжоду ў горад уступілі 1-ы гвардзейскі танкавы корпус, а следам за ім — 3-я армія 1-га Беларускага фронту.

Поэма ўвечары сталіца нашай краіны была вызвалена ад акупантаў.

Працягнуўся пераможны паход Чырвонай Арміі па беларускай зямлі. 28 ліпеня былі вызвалены Брэст. Завершылася выгнанне ворага з нашай рэспублікі.

У ходзе аперацыі "Баграціён" лінія фронту была адкінута на захад на 600 кіламетраў.

Перасоўная экспазіцыя "Наш доўг — памятаць"

Экспазіцыя "Вызваленне Беларусі" на ВДНГ

Супольныя старонкі барацьбы

Беларускі музей пры падтрымцы Міністэрства культуры прэзентаваў шэраг выставачных праектаў у Маскве. Часовыя экспазіцыі прысвечаны слаўнай гадзіне вызвалення нашай краіны.

Выставы раскрываюць асноўныя этапы вайсковых падзей, калі, дзякуючы сумесным намаганням Чырвонай Арміі і партызан, Беларусь была пазбаўлена гітлераўскага прыгнёту. Гэтая старонка ў гісторыі нашай дзяржавы зрабілася апафэозам трохгадовай барацьбы беларусаў і прадстаўнікоў іншых народаў СССР супраць акупантаў. Выставы з'яўляюцца данінай памяці ветэранам ды ўсму ваеннаму пакаленню, але перадаюць арыентаванне на моладзь, нашчадкаў пераможцаў. Яны заклікаюць берачы памяць аб падлетках, ганарыцца гісторыяй сваёй краіны і яднацца для захавання міру.

МУЗЕЙ НА КОЛАХ

Мабільная экспазіцыя "Наш абязвак — памятаць" 29 і 30 чэрвеня працавала на Пахлоўнай гары — адной з галоўных слаўтасцей Масквы. Яна праявля наведвальнікаў скрозь вогненныя гадзі на тэрыторыі Беларусі — ад хорсткіх абарончых баёў і герачнай партызанскай ды папаліўнай барацьбы да трыумфальнага вызвалення.

Выстава створаюцца на аснове фондавых матэрыялаў Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны; сюжэтных фатаграфій, копіяў дакументаў, плакатаў,

рэпрадукцый карцін, фотартэстаў Герояў Савецкага Саюза, беларусаў і прадстаўнікоў іншых нацыянальнасцей СССР, якія здзейснілі подзвігі на нашай зямлі. У вітрынах паказалі прадметы і асабістыя рэчы ўдзельнікаў вайны, а таксама мультымедыя ўзбраення і рыштунку байцоў Чырвонай Арміі і партызан.

Экспазіцыя раскрыла тры тэмы: абарончых баёў на савецка-германскім фронце ў 1941—1942 гадах, падпольна-партызанскай барацьбы на акупаванай тэрыторыі і вызвалення Беларусі ў 1943—1944 гадах. Для юных наведвальнікаў працавала інтэрактыўная лакацыя "Музей для дзяцей", дзе ахвочыя правярылі свае веды і кемлівасць, прыняўшы ўдзел у гульніх "Адгадай прадмет", "Музейны дэшыфратар", "Збяры паліваю сумку" і іншых. Таксама госці маглі зрабіць памятнае фота з амуніцыяй і макетамі зброі часоў вайны.

На выставе прадставілі далатковыя сцяглы, якія пашыраюць асноўную экспазіцыю мабільнага музея. Інтэрактыўная карта "Вызваленне Беларусі 1943—1944" змяшчае тактовую інфармацыю аб руху часцей Чырвонай Арміі і вызваленні гарадоў, а таксама аб слаўных воянах і партызанам. Інтэрактыўны сэнсарны экран "Памяць" прадстаўляе сучасныя матэрыялы па тэмах "Геншэды беларускага народа ў гадзі Вялікай Айчыннай вайны", а на аб'ёмнай карце паказаны населеныя пункты Беларусі, узагароджаныя выпячелам "За мужнасць і стойкасць".

САРВАНЫЯ КАЙДАНЫ

Часовая экспазіцыя "Вызваленне Беларусі" на ВДНГ у павільёне № 18 Выставачна-гандлёвага цэнтэра Рэспублікі Беларусь пазнаёміла з асноўнымі этапамі баявых дзеянняў Чырвонай Арміі на тэрыторыі нашай краіны. Кожны расказаў пра ключавыя падзеі вайны, і тут жа скончыліся баі па вызваленні Беларусі. Віцебшчына славілася магутным партызанскім рухам, а Мінск — гераічным антыфашысцкім супрацівам падпольшчыкаў. У Гомельскай вобласці ў верасні 1943 года пачалася пераможная шэсця Чырвонай Арміі: гэты край першым вызваліўся ад гітлераўскіх кайданаў.

Дзяржаўны музей гісторыі беларускай літаратуры, Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы і Дзяржаўны літаратурна-мемарыяльны музей Якуба Коласа падрыхтавалі экспазіцыю аб жыцці Беларусі 1943—1944" змяшчае тактовую інфармацыю аб руху часцей Чырвонай Арміі і вызваленні гарадоў, а таксама аб слаўных воянах і партызанам. Інтэрактыўны сэнсарны экран "Памяць" прадстаўляе сучасныя матэрыялы па тэмах "Геншэды беларускага народа ў гадзі Вялікай Айчыннай вайны", а на аб'ёмнай карце паказаны населеныя пункты Беларусі, узагароджаныя выпячелам "За мужнасць і стойкасць".

Праект музея гісторыі беларускай літаратуры "Крываё срэбра" атрымаў сваю назву ад аднайменнага зборніка вершаў беларускіх паэтаў, якія загінулі ў гадзі вайны. Падчас ліхалецця творцы апынуліся ў розных абставінах: нехта застаўся на акупаванай тэрыторыі, нехта на момант пачатку вайны ўжо служыў у арміі ці быў мабілізаваны ў першыя ж дні; іншыя аказаліся ў эвакуацыі зусім далёка ад беларускай зямлі.

Міністэрства культуры Беларусі і Рэспубліка Беларусь у супаўняе з 23 чэрвеня 1944 года і мела надальва-чайнае стратэгічнае значэнне. Падчас яе Чырвоная Армія нанесла вераснае буйное буйное паражэнне за ўсю ваенную гісторыю Германіі. У экспазіцыі прадставлена каля ста экспанатаў і алічбаваных матэрыялаў, якія расказваюць пра ключавыя падзеі акупаванай Беларусі і яе вызвалення. Тут можна пабачыць асабістыя рэчы савецкіх воянаў і партызан, узагароды, дакументы, карты, узоры ўзбраення і тэхнікі, уліткі і агітплакаты, а таксама партызанскія трофеі: нямецкую вінтовку Mauser 98k, кішынны джэкстар Daimon і гадзіннік-храмометр Harlo. Электронныя планшэты дазваляюць азнаёміцца з алічбаванымі графічнымі працамі, прысвечанымі вызваленню Беларусі. Часовая экспазіцыя будзе існаваць да 29 ліпеня.

ВЫРАШАЛЬНЫ КРОК

Музей Перамогі прэзентаваў выставу, прысвечаную 80-годдзю аперацыі "Баграціён", якая пачалася 23 чэрвеня 1944 года і мела надальва-чайнае стратэгічнае значэнне. Падчас яе Чырвоная Армія нанесла вераснае буйное буйное паражэнне за ўсю ваенную гісторыю Германіі. У экспазіцыі прадставлена каля ста экспанатаў і алічбаваных матэрыялаў, якія расказваюць пра ключавыя падзеі акупаванай Беларусі і яе вызвалення. Тут можна пабачыць асабістыя рэчы савецкіх воянаў і партызан, узагароды, дакументы, карты, узоры ўзбраення і тэхнікі, уліткі і агітплакаты, а таксама партызанскія трофеі: нямецкую вінтовку Mauser 98k, кішынны джэкстар Daimon і гадзіннік-храмометр Harlo. Электронныя планшэты дазваляюць азнаёміцца з алічбаванымі графічнымі працамі, прысвечанымі вызваленню Беларусі. Часовая экспазіцыя будзе існаваць да 29 ліпеня.

Вызваленне Беларусі стала вызначальнай падзеяй. Выставы, прэзентаваныя ў расійскай сталіцы, яшчэ раз нагадваюць аб супольным змаганні народаў СССР з націзмам і падкрэсліваюць агульнае старонкі нашай гісторыі.

Антон РУДАК Фота з Telegram-канала Міністэрства культуры

Любіць Айчыну

На XI Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі абмеркавалі культурна-гуманітарнае супрацоўніцтва. Гэтай тэме была прысвечана адна з секцыяў.

— Неабходна запоўніць грамадскую прастору творами мастацтва і праектамі, засянанымі на нашай гісторыі, традыцыйных каштоўнасцях, ізадах гуманізму і любіць да Айчыны, — адзначыў Анатолій Мечыслававіч.

Па яго словах, міністэрства культуры Беларусі і Расіі выдчуць пра-мыслена дэяло на штогадовых сумесных калегіях і паспяхова рэалізуваюць дарожную карту супрацоўніцтва.

Падчас пасяджэння секцыі

Адзінства народаў

Лічаныя дні засталіся да самай яркай падзеі лета — XXXIII Міжнароднага фестывалю мастацтваў "Славянскі базар у Віцебску". Форум стартуе 9 ліпеня.

Сёлетні фестываль злучыць прадстаўнікоў больш чым 30 краін. Акрамя насічаных конкурсных і канцэртных праграмаў, гэсцей і ўдзельнікаў "Славянскага базару" чакаюць іншыя маштабныя мерапрыемствы. Традыцыйны Дні Саюзнай дзяржавы ў гэтым годзе пройдуць у новым фармаце, які адлюструе стра-тэгічныя напрамкі інтэграцыі Беларусі і Расіі, налу культурную і духоўную сувязь. Знакавымі стануць канцэрт і экспазіцыя, прысвечаныя Вялікай Перамоце і 80-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Адной з самых важных падзей будучы Дні нацыянальных культур краін — удзельнік ШАС. Такое мерапрыемства ў рамках фестывалю здадзіль упершыню. Яно аб'яднае дзяржавы пад дэвізам "За мір і стварэнне — разам з ШАС", што падкрэсліць высокі ўзровень між-культурнага дыялогу. Праграму акрысе сустрача міністраў культуры ў фармаце круглага стала, да якога далучыцца генеральны сакратар ШАС Чжан Мін. Пасля гэсці наведваюць музей-сязібю І. Я. Рупіна "Здраўнёва" і пазнаёміцца з нацыянальнымі культурамі, народнымі рамяствамі і промысламі, прадстаўленымі ў асобных павільёнах краін — удзельнік ШАС у фармаце тэматычных падворкаў. Завершыцца мерапрыемства святочным канцэртам.

Найлепшыя ўзоры народнага і пра-фесійнага мастацтва дэманструюцца падчас абменных Дён культуры. За-ключаюцца дагаворы паміж гэсцямі, музеямі, філармоніямі і творчымі ка-лектывамі. Супрацоўніцтва выйшла на новы ўзровень таксама дзякуючы правядзенню Беларуска-расійскага музейнага форуму.

Міністэрства культуры прывёў пры-клады плённага ўзаемдэяння: сумес-ныя праекты Беларускага дзяржаўна-га музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, мемарыяльнага комплексу "Брэсцкая крэпасць-герой" і Му-зея Перамогі на Пахлоўнай гары ў Маскве, выстава "Рэпін і вучні" ў Нацыянальным мастацкім музеі, дзе паказаны творы з фонду Дзяржаў-нага Рускага музея. Акрамя таго, па праграме падтрымкі рускіх гэсцэраў за мяжой Міністэрства культуры Расіі аказала фінансавую дапамогу Нацы-янальнаму акадэмічнаму драматычна-му тэатру імя Максіма Горькага і тэатру ў Брэсце і Гродне.

Асабліва ўвагу Анатолій Марк-віч звярнуў на супольную працу па захаванні гістарычнай памяці і праў-ды пра Вялікую Айчынную вайну. У 2020 годзе з удзелам прэзідэнтаў аб-едзьных дзяржаў адкрыты Ражэўскі ме-марыял Савецкаму салдату. Выдчуцца работы па рэканструкцыі і мадэрні-зацы Брэсцкай крэпасці.

— Мы, нашчадкі пераможцаў, зробім усё дэля таго, каб свет не за-быўся пра ролю савецкага народа ў разгроме гітлераўскай Германіі, — падкрэсліў Анатолій Марквіч.

Фота з Telegram-канала Міністэрства культуры

На Купалле — да Дняпра

Юбілейнае 15-е рэспубліканскае свята "Купалле" (Александрыя збірае сяброў) пройдзе з 6 па 7 ліпеня.

Сёлета сімвалам фестывалю стане купальскі вянок, а кан-цэпцыя свята ўключаны гэмы Гола якасці і 80-годдзя вызвален-ня нашай краіны ад нямецка-фа-шысцкіх захопнікаў.

Адна з цэнтральных пляночак "Александрыя" — выстава-кір-мавы народнай творчасці "Ку-пальскі вянок саларужнасці", дзе будучы прадстаўлены дэлегацыі з усёй Беларусі, 23 рэгіёнаў Ра-сіі, Азербайджана, Узбекістана. Для гэсцей прагучыць канцэрт мастацкіх калектываў з абласцей нашай дзяржавы і Мінска, прой-дзе купальскі флэшмоб-карагод "Хай дружбы карагод вынок за-кружыць". Агулам у рамках свята запланавана больш за 20 мера-прыемстваў, сярод якіх народныя забавы, кветы, майстар-класы, інтэрактыўныя шоу-праграмы, рэспубліканскі сямейны сельска-гаспадарчы праект "Уладар сіла" і многія іншыя.

Урачыстае адкрыццё фестыва-лю — канцэрт "Саюзныя зоркі ў гасцяў у Александрыі" з удзелам прадстаўнікоў беларускай і ра-сійскай эстрады — будзе прысве-чана ідэям адзінства славянскай культуры, сяброўства народаў, традыцыйнай сім'і.

Адданыя памяці

Броцкая крэпасць 22 чэрвеня 1941 года стала першым шчытом на шляху гітлераўскай арміі.

Для Усёй краіны 22 чэрвеня — дзень жалобы па жыхарах Хатыні і тысячы іншых вёсак і гарадоў, па завароў эпічныхных нацыстамі ў гады вайны.

У 2018—2020 гг. адбылася маштабная рэканструкцыя аб'екта.

Летася, да 80-й гадавіны трагедыі, мемарыял у Хатыні паўстаў абыноўленым.

Аб'юльненне мемарыяльных комплексаў разгарнулася на месцы Азэрчыцкага лагера смерці, спаленых вёсак Боркі і Ала...

Нашы сучаснікі прашаюць ушаноўваць памяць прадкаў у творчасці.

Докаж таму — нядаўняя прэмера фільма "Чар вярнуцца" і іншыя работы.

Салігорскага раёна, "Валікая Перамога".

2 месца — Арына Часлаўская (сярэдняя школа № 12 горада Магілёва), "Песня саргава...".

3 месца — Уладзіслава Ромель (Глыбоцкая раённая гімназія), "Вайна ў творах беларускіх пісьменнікаў".

Намінацыя "За захаванне гістарычнай памяці і мастацкую выразнасць"

Дамінік Мазура (Прылуцкая сярэдняя школа Мінскага раёна), "У сэрцах і кнігах — памяць пра вайну".

Намінацыя "За літаратурную і эстэтычную выразнасць"

Юлія Харашуэйская (сярэдняя школа № 1 пасёлка Дружны Пухавіцкага раёна), "Кветкі Перамогі".

Аб векапомным!

Сёлета ў красавіку Дзяржаўны музей гісторыі беларускіх літаратурных, рэдакцыйна-выдавельчых устаноў "Культура і мастацтва" ды Саюз пісьменнікаў Беларусі абвясцілі конкурс літаратурных крыжаванак сярэдняй і моладзі "Нельга забыць: вайна ў творах беларускіх пісьменнікаў".

Сярэдняя школа Докшыцкага раёна), "Вайна ў творах беларускіх пісьменнікаў".

2 месца — Дамір Шіхамірэф (гімназія № 7 горада Віцебска імя П. Я. Кандраценкі), "Валікая Перамога".

3 месца — Мацвей Траўцкі (Дзяржаўшчыцкая базава школа Глыбоцкага раёна), "Броцкая крэпасць".

Намінацыя "За захаванне гістарычнай памяці і мастацкую выразнасць"

Паліна Шумчэня (Асавецкая сярэдняя школа Любанскага раёна), "Трэба помніць, нельга забыць".

Намінацыя "За літаратурную і эстэтычную выразнасць"

Дар'я Рыжковіч (сярэдняя школа № 6 горада Жодзіна), "Нельга забыць: вайна ў творах беларускіх пісьменнікаў".

Узроставая катэгорыя 10—12 гадоў

1 месца — Анастасія Кардоўская (Парлішчанская

Узроставая катэгорыя 13—15 гадоў

1 месца — Авенір Аляхноў (Гоцкая сярэдняя школа

Аргкамітэт дзякуе ўсім удзельнікам, а таксама педагогам і бацькам, якія дапамагілі ў падрыхтоўцы работ.

Перад Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нацысцкай захопнікаў, 2 ліпеня, у Дзяржаўным музей гісторыі беларускіх літаратурных крыжаванак уручэння дыпломаў і памятных падарункаў пераможцам і лаўрэатам конкурсу.

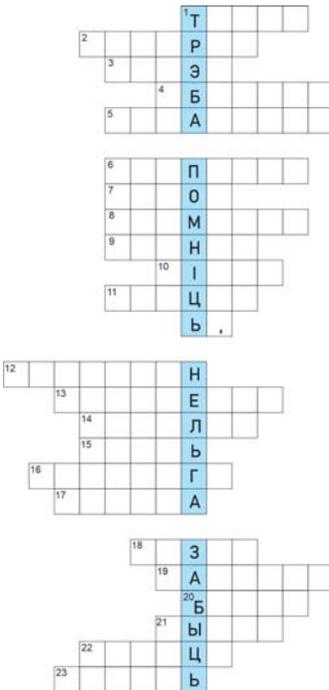
Перад Днём Незалежнасці Рэспублікі Беларусь і 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нацысцкай захопнікаў, 2 ліпеня, у Дзяржаўным музей гісторыі беларускіх літаратурных крыжаванак уручэння дыпломаў і памятных падарункаў пераможцам і лаўрэатам конкурсу.

Галіны прывітаў дырэктар музея Сяргей Усік. Асабліва прызоў — размяшчэнне найлепшых літаратурных крыжаванак у газеце "Культура". Дырэктар рэдакцыйна-выда-

вецкай установы "Культура і мастацтва" Наталія Кузніцова адзначыла работы Анастасі Кардоўскай, Мацвея Траўцэўскага і Паліны Шумчэня.

Пачас мерапрыемства таксама прайшла сустрэча "Ад герояў былых часоў..." са старшым навуковым супрацоўнікам музея Ірынай Князевай — унучкай Мінае Шымрыра, арганізатара партызанскага руху ў Віцебскай вобласці ў галы Валікай Айчынай вайны, Героя Савецкага Саюза. Акрамя таго, быў зладжаны паказ дакументальнай кінастужкі аб Башку Мінае і інтэрактыўная праграма "Капітан далёкіх вандровак" па матывах твораў Янкі Маўра.

Крыжаванка Паліны Шумчэня "Трэба помніць, нельга забыць"

- 1. Легендарны дзед, народны герой Беларусі, персанаж твораў Я. Коласа.
2. Удзельнік вайны, адзін з галоўных герояў апавядання М. Даніленкі.
3. Назва апавядання М. Даніленкі аб падмечце, які з'яўляецца святком для дзяда — удзельніка Валікай Айчынай вайны.
4. Стаяць каля дарогі — паводле верша М. Пазнякова "Помнік герою".
5. Лейтэнант — герой апавядання А. Махнача "Юныя абароны".
6. Збудаванне ў брацсе, якое трымае абарону 28 дзён.
7. Чалавек, які здзейсніў падвиг.
8. Аўтар "Хатанскай апавесці".
9. Аўтар верша "Пашанцавала мне з табой, Радзіма".
10. Партызанскі камандзір, які ў гады Валікай Айчынай ахвяраваў сваёй сям'ёй, — бацька ...
11. Мінусішка катэ-Францішка, які даламо салдатам у апавяданні І. Муравейкі "На вайне і не такое бывае".
12. Кім стаў Іван Сырцоў, персанаж апавесці І. Сяркоўа "Мы з Санькам у тыле ворага"?
13. Дзіцячы пісьменнік, паэт, удзельнік Валікай Айчынай вайны, уладжонца Любавічына.
14. Галоўны герой апавядання "Сустрэча з баяцкам" М. Янчанкі.
15. Аўтар твора "Зялёная школа".
16. Тое, дзеля чаго змагаліся нашы байцы ў час Валікай Айчынай вайны.
17. Аўтар верша "А, хваць ёсць, што забываюць?".
18. Партызанскі разведчык-падедзят, жюму прысвечана мноства твораў беларускай літаратуры.
19. Тое, што абаранілі салдаты цыгам Валікай Айчынай вайны.
20. Горад у нашай краіне, на які першым напалі ворагі.
21. Аўтар апавесці "У тунале", "Сцяжы", "Пакажы мне, салдацік".
22. Раёны цэнтр на тэрыторыі Беларусі, што быў вызвалены ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў 18 лістапада 1943 года.
23. Спаленая вёска, пра якую расказвае А. Адамковіч.

Супрацоўнікі газеты "Культура" і часопіса "Мастацтва"

Сімвал мужнасці

Акцыя "Партызанскі дуб", прымеркаваная да 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, прайшла 28 чэрвеня на тэрыторыі Беларускага дзяржаўнага музея народнай архітэктуры і побыту.

Супрацоўнікі газеты "Культура" і часопіса "Мастацтва" высадзілі малады дубок з легендарнага партызанскага краю — Ліпчанскай пушчы. Гэты салдацкі быў перададзены нашай установе прадстаўнікам Мастоўскага дзяржаўнага музея "Лес і чалавек" падчас прас-акцыі "Партызаны, партызаны, беларускія сыны..."

Ліпчанскай пушчай спрадэку называлі вялізныя лясы масіў у міжрэччы Нёмана і Шчары, які заваровае непаўторным ландшафтам і разнастайнасцю расліннага ды жывёльнага свету. У гады Другой сусветнай вайны там дыслацыраваліся партызанскія атрады і злучэнні. Народныя месцішчы пускалі пад ахлон варажыя эшалоны, падрывалі масты, грамілі нямецкія гарнізоны. Векавыя дрэвы ды непраходныя балоты сталі сведкамі шматлікіх падвизаў беларускіх партызан.

У гады вайны многія пушчанскія селішчы былі цалкам альбо часткова знішчаныя акупантамі. Вёска Шчара нахатыя спалілі разам з царквой, а настаяцеля храма забілі. Каля тысячы мясцовых жыхароў загінула падчас карнай аперацыі ў вёсцы Княжавіцкі. Памяць забітых мірных грамадзян, падлеткаў у баях партызан і салдат Чырвонай Арміі ўшанаваная ў маштабным манументе на вёсцы Шымкі.

У мерапрыемстве на тэрыторыі музея ўзялі ўдзел школьнікі і навучнікі Мінскага савураўскага ваеннага вучылішча. Шчырмаю суправалджалася ўрачыстым касцюмаваным шэце, у якім, акрамя супрацоўнікаў скаісана, удзельнічалі таксама гадаваныя музейнай гаспадаркі.

Падчас учасцяга шэсця

Тут ажываюць традыцыі

Унікальныя свята народнай творчасці неўзабаве завіруе на Гомельшчыне. Гарадскі пасялак Акцёршчыне. Гарадскі пасялак XII Рэспубліканскі фестываль ХІІ Рэспубліканскі фестываль "Берагіна".

Афіша з 5 па 12 ліпеня

- Пастаянныя экспазіцыі.
• Выстава "Рэлігія і вучні". Да 7 ліпеня.
• Выстава твораў удзельнікаў студыі вядзення мастакоў пры Цэнтральным Доме афіцэраў Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь "Бацькаўчыныя службы". Да 7 ліпеня.
• Выстава найлепшых дыпломных работ новых выпускнікаў Мінскага дзяржаўнага мастацкага каледжа імя А. К. Лебавая. Да 12 ліпеня.
• Рэкламна-выставачны праект "80. Арххроніка вызвалення", прысвечаны гадавіне вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Уздзе гледаччю прапанаваныя рэспрадукцыі знакамітых твораў айначынных мастакоў з калекцыі музея. Станцыя метро "Кастрычніцкая" (выхад да ГУМА, Кастрычніцкай плошчы і Палаца Рэспублікі). Да 15 ліпеня.
• Персанальная выстава "Прастора свята і колеру: акварэль" Яўгена Мікалаевіча Сановіча — члена Беларускага саюза мастакоў, заслужанага мастацкіх Рэспублікі Беларусь, удзельніка ордэна Кірылы Тураўскага Беларускай праваслаўнай царквы. Да 4 жніўня.
• Экспазіцыя "Мікола Бушчык. Жарсцкі колеру". Выставачны корпус, вул. Карла Маркса, 24, паверх 4. Да 11 жніўня.
• Экспазіцыя "Ю. Пя, Я. Кругер. Мастацкія школы Беларусі". Выставачны корпус, вул. Карла Маркса, 24, паверх 3, залы 1 і 2. Да 18 жніўня.
• Экскурсіі: "Самыя-самыя..." (6+), "Якога колеру зіма?" (6+), "Казкі Усходу" (10+), "Міфы Старажытнай Грэцыі і Рыма" (10+), "Партрэты даўня мінулых пакаленняў..." (10+), "Піць мю хаханя" (16+), "Жанчыны партрэт" (16+), "Міск у музее" (16+). Пrawdодзіца заўсёды.

Музей "Дом Ваньковічаў. Культура і мастацтва 1-й паловы XIX ст."

- Пастаянная экспазіцыя.
• Праграма "Кафляныя «люстэркі» шляхецкай сядзібы". Пrawdодзіца заўсёды.
• Квэст "Тамнішчы старажытнай сядзібы". Папярэдні запис. Пrawdодзіца заўсёды.
• Квэст "Пашукі мінулага". Пrawdодзіца заўсёды.
• Экскурсія "Інтэр'ер шляхецкай сядзібы". Папярэдні запис. Пrawdодзіца заўсёды.
• Экскурсія "Шлях мастака Валенція Ваньковіча". Папярэдні запис. Пrawdодзіца заўсёды.
• Экскурсія "Сядзібы партрэт". Папярэдні запис. Пrawdодзіца заўсёды.

МАГІЛЁўСКИ АБЛАСНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

г. Магілёў, вул. Першамайская, 7, тэл.: 8 0222 656604 (каса), сайт: mdrama.by

- Пастаноўка “змест ліста” ў 1 дзеі “Лілічка” (16+). 5 ліпеня ў 18.30.
- Трагедыя па матывах камедыі “Дон Жуан” (16+). Прэ’мера. 6 ліпеня ў 18.30.
- Музычная казка ў 1 дзеі “Дзюймовачка” (0+). 7 ліпеня ў 12.00.
- Містычны трылер, камедыя абсурду “Гульцы” (12+). Прэ’мера. 7 ліпеня ў 18.30, 14 ліпеня ў 18.30.
- Музычны спектакль у 1 дзеі “Канцэрт-жарт” (12+). Прэ’мера. 10 ліпеня ў 18.30.
- Крымінальная камедыя “Хітрыкі Скапена” (16+). 11 ліпеня ў 18.30.
- Сучасная вадзвілі ў 1 дзеі “Спадары, таварышы, сволачы і дэмы” (16+). 12 ліпеня ў 18.30.
- Сямейная камедыя ў 2 дзях “Мая жонка – манюка” (16+). 13 ліпеня ў 18.30.
- Музычна-тэатралізаваны паказ у 1 дзеі “Казкі тэатральнага дворыка” (0+). 14 ліпеня ў 12.00.

УНП 700184039

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ТЭАТР ІМЯ ЯНКИ КУПАЛЫ

г. Мінск, вул. Энгельса, 7, тэл.: 8 017 3654237, 8 017 3576627, пошта: kupalabitel@mail.ru

- Музычная камедыя па п’есе У. Галубка ў 2 дзях “Пісаравы імяныні” (16+). Галоўная сцэна. 5 ліпеня ў 19.00.
- Рок-канцэрт жывой музыкі “Раёны-кварталы” (12+) у поўнай цэнтры. Імпрэза праводзіцца на вул. Валгарградскай, 35. 6 ліпеня ў 19.00.
- Спектакль “Казка аб мёртвай царзёуне...” (6+). Галоўная сцэна. 8 ліпеня ў 11.30, 9 ліпеня ў 11.30.
- Імпрэза “Музыка душы. Роднае” (0+). Камінная зала. 8 ліпеня ў 19.00.
- Трагіфарс Donna sola (“Жанчына адна”) (18+). Камерная сцэна. 9 ліпеня ў 19.00.
- Звычайная гісторыя “Час жыцця” (12+). Галоўная сцэна. 10 ліпеня ў 19.00.
- Камедыя ў 2 дзях “Паўлінка” (12+). Галоўная сцэна. 11 ліпеня ў 19.00.
- Імпрэза “Музыка душы” (0+). Камінная зала. 12 ліпеня ў 19.00.
- Канцэрт у цэнтры “Летні фраз” (12+). Жывы гук. Імпрэза праводзіцца на вул. Валгарградскай, 35. 12 ліпеня ў 19.00.

УНП 100377901

НАЦЫЯНАЛЬНЫ АКАДЭМІЧНЫ ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, пл. Парыжскай Камуны, 1, тэл.: 8 017 2431041 (каса), 8 017 3615493

- Экскурсія “Унікальны свет закліса Вялікага тэатра Беларусі” (6+). 5 ліпеня ў 11.00 і 15.30, 6 ліпеня ў 14.00, 9 ліпеня ў 11.00 і 15.30, 10 ліпеня ў 11.00 і 15.30, 11 ліпеня ў 11.00 і 15.30, 12 ліпеня ў 12.30, 13 ліпеня ў 11.00 і 14.00.
- Канцэрт “Музычны круіў” (12+). Камінная зала імя Л. П. Александровскай. 5 ліпеня ў 19.30.
- Балет у 2 дзях “Папалуха” (6+). Прэ’мера. 6 ліпеня ў 11.00 і 18.00, 7 ліпеня ў 18.00.
- Канцэрт “Новае дыханне” (12+). Камерная зала імя Л. П. Александровскай. 7 ліпеня ў 18.30.
- Балет у 2 дзях “Вайна і мір” (12+). Спектакль Марыйскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра оперы і балета імя Эрыка Сапаева. 9 ліпеня ў 19.00, 10 ліпеня ў 19.00.
- Балет у 2 дзях “Рускі Гамлет” (12+). Спектакль Марыйскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра оперы і балета імя Эрыка Сапаева. 11 ліпеня ў 19.00, 12 ліпеня ў 19.00.
- Балет у 2 дзях “Рамза і Джульета” (12+). Спектакль Марыйскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра оперы і балета імя Эрыка Сапаева. 13 ліпеня ў 18.00, 14 ліпеня ў 18.00.

УНП 191081322

БЕЛАРУСКИ ТЭАТР “ЛЯЛКА”

г. Віцебск, вул. Пушкіна, 2, тэл.: 8 0212 669077 (каса)

- Малаўніная казка ў 1 дзеі “Як курнятка голас шукала” (0+). Фае тэатра. 8 ліпеня ў 18.00.
- Казка-гульня ў 1 дзеі “Прыгоды Калабка” (3+). Фае тэатра. 9 ліпеня ў 18.00.
- Інтэрактыўна-пазнавальны спектакль у 1 дзеі “Ляечны карагод” (3+). Фае тэатра. 10 ліпеня ў 18.00.

УНП 500001869

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНЫ МУЗЕЙ-ЗАПАВЕДНІК “НЯСВІЖ”

г. Нясвіж, вул. Ленінская, 19, тэл.: 8 01770 20602, 8 01770 20660, 8 029 5518051, 8 029 1903149

Палацавы ансамбль

- Летні джазавы фестываль “Джаз у горадзе Н.”. Вярступленні Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра Беларусі імя М. Я. Фінберга ў цэнтральным двары палаца:
  - праграма “У рытмах джаза” (5 ліпеня ў 20.00),
  - праграма “Джаз на ўсе часы” (6 ліпеня ў 20.00).
- Тэатралізаваная экскурсія “Таямніцы палацавых прыёмў”. 7 ліпеня ў 15.00.
- Выстава “Маджарскія: армянскі род у гісторыі Беларусі”. Калекцыйныя залы “Случцкія паясы”. Да 31 ліпеня.
- Часовая экспазіцыя “Ператвораныя ў попель. Генэцый беларускага народа на тэрыторыі Нясвіжскага раёна ў гады вайны”. Да 13 кастрычніка.
- Выставачны праект “Прыгажосць і мода. XIX–XXI стагоддзі”. Да 20 кастрычніка.
- Экспазіцыя “Цудатворная Жыровіцкая ікона Божай Маці ў камені”. Аўтар праекта А. Папельскі. Малая выставачная зала. Да 18 лістапада.
- Міжнародны выставачны праект “Castrum doloris. Пахавальныя цырыманіялі нясвіжскага двара”. У складзе пастаяннай экспазіцыі.
- Квэст “Палацавыя таямніцы”.

Інфармацыйна-касавы цэнтр

- (г. Нясвіж, вул. Гейсіка, 1)
- Выстава работ мастака, члена Беларускага саюза мастакоў Генадзя Чыстага “З душой вясны і першаю ўсмешкай лета”. Да 9 ліпеня.

Адзел экскурсійнай, культурнай і навуковай дзейнасці

- “Палацавы ансамбль” (г. Нясвіж, вул. Замкавая, 2)
- Выстава карт са збораў Беларускага геаграфічнага таварыства і геадзічных прыбораў з калекцыі кампаніі “Геакарт”. Да 14 жніўня.

Архітэктурны помнік “Случцкая брама”

- (г. Нясвіж, вул. Случцкая)
- Часовая экспазіцыя “Колер і святло. 3 гісторыі вітражнага мастацтва” з фондаў музея-запаведніка. Да 30 верасня.

Ратуша

- (г. Нясвіж, вул. Савецкая, 3)
- Фотадакументальная часовая экспазіцыя “Шлях да Перамогі. Вызваленне Беларусі”, прымеркаваная да 80-годдзя вызвалення нашай краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Да 31 ліпеня.

Падрабязнасці па тэлефонах 8 01770 20602, 8 01770 20660 або на сайце niasvizh.by.

УНП 600207920

ЗАМКАВЫ КОМПЛЕКС “МІР”

г. п. Мір, Карэліцкі р-н, Продзенская вобл., тэл.: 8 01596 36290, 8 01596 36270

- Пастаянная экспазіцыя.
- Квэст “Таямніца двух куфраў”. 6 ліпеня ў 15.30.
- Музычнае шоу “У стылі кінахіт” (12+) – падарожжа ў чароўны свет аперэты. Канцэрт з удзелам салістаў і сімфанічнага аркестра Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра. 13 ліпеня ў 21.00.
- Выстава фатаграфій, прымеркаваная да 80-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Інфармацыйна-касавая зала. Да 20 ліпеня.
- Касцюміраваная выстава “Гісторыя ў асобах”. Цэнтральнага музея васковых фігур Санкт-Пецярбурга. Да 30 верасня.
- Экспазіцыя “Воіны XX стагоддзя. Гета ў Мірскім замку”.
- Аглядныя і тэматычныя экскурсіі.
- Экскурсіі з элементамі тэатралізацыі для дзяцей і дарослых.
- Экскурсія для дваіх “Інтрыгі Купідона”.
- Сямейная квэст-экскурсія “Легенды і паданні Мірскага замка”.
- Музейныя заняткі для дзяцей сярэдняга школьнага ўзросту: “Святочная страва для князя па старадаўнім рэцэпце”, “Асаблівае жаночае касцюма XVIII ст.”, “Арганізацыя войска і вайсковая справа ВКЛ у XVI ст.”, “Печы з каробкавай кафлі XVI–XVII стст. у палацы князёў Радзівілаў”.

УНП 590201541

ВІЦЕБСКАЯ АБЛАСНАЯ ФІЛАРМОНІЯ

г. Віцебск, вул. Леніна, 69, тэл.: 8 0212 368387 (каса), сайт: vitebsk-fil.by

- “ДЖАЗАВАЯ СІМФОНІЯ ДЛЯ АРГАНА І УДАРНЫХ” (6+). “Славянскі базар у Віцебску”. 11 ліпеня ў 18.00.
- Сольны канцэрт **МАРЫЯМ МЭРАБАВАЙ** (12+). “Славянскі базар у Віцебску”. 12 ліпеня ў 18.00.
- Легендарны італьянскі трубач **НЭЛА САЛЬТЦА** і заслужаны калектыву Рэспублікі Беларусь **АРКЕСТР НАРОДНЫХ ІНСТРУМЕНТАУ ІМЯ НАРОДНАГА АРТЫСТА БЕЛАРУСІ ЛЕАНІДА ІВАНОВА** (12+). “Славянскі базар у Віцебску”. 13 ліпеня ў 18.00.
- Канцэрт **АСКАРА АБДРАЗАКАВА** (Расія) з удзелам гасцей у межах Дзён Саюзнай дзяржавы (6+). “Славянскі базар у Віцебску”. 14 ліпеня ў 18.00.

УНП 300149385

НАЦЫЯНАЛЬНЫ ЦЭНТР СУЧАСНЫХ МАСТАЦТВАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

г. Мінск, вул. Нярасава, 3, тэл.: 8 017 2350351, час працы: серада – нядзеля з 12.00 да 20.00

- Выстава работ удзельнікаў VI Міжнароднага фестывалю “Тэкстыльны букет”. Да 21 ліпеня.

г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 47, тэл.: 8 017 2350332, 8 017 3990978, час працы: аўторак – нядзеля з 12.00 да 20.00

- Выстава “Зямля крывавіць гісторыяй”. Да 25 жніўня.

УНП 192545414

БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ МУЗЕЙ ГІСТОРЫІ ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

г. Мінск, пр-т Пераможаў, 8, тэл.: 8 017 2030792, 8 029 1440792, 8 017 3271166

- Пастаянная экспазіцыя.
- Часовая экспазіцыя “Мы набліжлі Перамогу”. Сумесны выставачны праект з дзяржаўным падпрывемствам “Белгеадззя”.
- Часовая экспазіцыя “Адзіная памяць верных”, прысвечаная 80-годдзю вызвалення Беларусі.
- Часовая экспазіцыя “Музей. Час. Памяць”, створаная ў рамках праекта “Адкрытыя фонды”.
- Інтэрактыўная праграма “Салдаты неба”. Пляцоўка самалёта Лі-2. Запісацца можна па тэлефоне 8 017 2030792 у панядзелак – пятніцу з 9.00 да 18.00.
- Праграма праводзіцца па нядзелях да верасня. Падрабязнасці на сайце wargmuseum.by.

УНП 100235472

МУЗЕЙ БЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА МАСТАЦТВА

Мінскі р-н, Астравіцка-Гарадоцкі с/с, в. Акаліца, вул. Іванаўская, 176, тэл.: 8 017 5074468

- Пастаянная экспазіцыя.
- Батлеечны спектакль. Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас “Саломаліценне”. Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас “Лялька-мотанка”. Праводзіцца заўсёды.
- Майстар-клас “Ткацтва”. Праводзіцца заўсёды.

УНП 100377771

МУЗЕЙ В. К. БЯЛЫНЦАГА-БІРУЛІ

г. Магілёў, вул. Ленінская, 37, тэл.: 8 0222 650203, 8 0222 658800

- Пастаянная экспазіцыя.
  - Art-lectorium “Зразумелае мастацтва”. Праводзіцца заўсёды.
- Падрабязней на сайце artmuseum.by альбо па тэлефонах 8 0222 650203, 8 0222 658800.

УНП 100377771

Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь

аказвае фізічным і юрыдычным асобам паслугі па рэстаўрацыі і кансервацыі ікон, твораў выяўленчага і дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва.

Тэлефоны: **8 017 3970163, 8 025 6677819.**

УНП 100377771

КУЛЬТУРА

Сайт: kultura-info.by
E-mail: kim@kultura-info.by

ШТОТЫДНЁВАЯ ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА, ДЛЯ ДАСУГУ (КУЛЬТУРА, МАСТАЦТВА). Выдаецца на беларускай мове.

Заснавальніца — Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь. Рэгістрацыйнае пасведчанне № 637, выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавечкая ўстанова “КУЛЬТУРА І МАСТАЦТВА”.

Дырэктар — КУЗНЯЦОВА Наталя Васільеўна.

Рэдакцыя газеты “Культура”:

Галоўны рэдактар — КУЗНЯЦОВА Наталя Васільеўна.

Намеснік галоўнага рэдактара — ШЧУРОК Жанна Генадзеўна.

Адказны сакратар — Галіна МАЛІНОВСКАЯ.

Рэдактары аддзелаў — Віктар ГАУРЫШ, Данііл ШЫЙКА.

Аглядальнік рэдакцыі — Яўгенія ГАБЕЦ, Антон РУДАК, Ганна САКЛОВА, Ілья СВІРЬНІ, Міхась ЮРКЕВІЧ, Застаўра ЯСКУБІЧ.

Рэдактары літаратурныя — Машэвіч ЗАЙЦАЎ, Лідыя НАЛІЦКА.

Рэдактар мастацкі — Мікалай КАСЦЮКОЎ.

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 77, чацвёрты паверх.

Тэлефон: 8 017 2860797. Тэлефон-факс: 8 017 3345741. Бухгалтэрыя: 8 017 3345735. Рэкламны адзел: 8 017 2860797.

Падпісныя індекс: 63875, 638752, 63879. Ільготныя на паўгоддзе: 63872, 638722 (зніжка 15 %). Камплекты (газета “Культура” і часопіс “Мастацтва”): 63874, 638742 (зніжка 10 %).

Рознічны кошт — па дамоўленасці.

* — матэрыял на правах рэкламы.

Аўтары допісаў паведамляюць прозвішча, поўнаасцю імя і імя па бацьку, пашпартныя звесткі (нумар, дату выдачы, кім і калі выдадзены пашпарт, асабісты нумар), асноўнае месца працы, зваротны адрас.

Аўтары рэдакцыі не прымаюць Меркаванне аўтара можа не адпавядаць пункту гледжання рэдакцыі. Аўтары нясуць адказнасць за дакладнасць матэрыялаў.

Падпісана ў друку 04.07.2024 у 16.00. Замова № 1513. Расклад 3552.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства “Выдавечтва Беларускага Дома друку”. 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. ЛП № 3820000007667 ад 30.04.2004.

© “Культура”, 2024.